

niedziela

głos z Torunia

NR 8 (896) • J • ROK LV • 19 II 2012 • TORUŃ

W NUMERZE:

Posługa słowa Bożego – rozmowa
z s. dr Elżbietą Sozańską

Cel istnienia grup i wspólnot – katolickie
ruchy i stowarzyszenia świeckich w die-
cezji toruńskiej

TEMAT TYGODNIA

Ku nawróceniu

Tak niedawno przygotowaliśmy się do świąt Bożego Narodzenia, a już w tym tygodniu rozpocznie się Wielki Post. Przyjęcie popiołu w Środę Popielcową uświadamia nam kruchość i przemijalność ludzkiego istnienia. Uznanie tego faktu nie jest wcale łatwe, wymaga bowiem pokory, uniżenia się przed Bogiem i przyznania, że On wie, co jest dla nas dobre. Taka postawa prowadzi do nawrócenia serca. Dokonuje się ono – jak przypomina Katechizm Kościoła Katolickiego – przez czyny pojednania, troskę o ubogich, sprawiedliwość i praworządność, braterskie upomnienie, unikanie błędów, rewizję życia, rachunek sumienia, kierownictwo duchowe, przyjmowanie cierpień, znoszenie prześladowania dla sprawiedliwości, a przede wszystkim przez niesienie każdego dnia swojego krzyża i pójście za Jezusem (por. KKK 1435). Pomocą na tej drodze są m.in.: Eucharystia, pokuta, czytanie Pisma Świętego, Liturgia Godzin, modlitwa „Ojcze nasz”, szczerze akty kultu lub pobożności (por. KKK 1436-7).

Wymienione praktyki nabierają szczególnego znaczenia w czasie kwartalnych Dni Modlitw o Ducha Pokuty trwających od Środy Popielcowej do 1. niedzieli Wielkiego Postu. Jest to czas refleksji, wyciszenia i przyjścia do Chrystusa z usilną prośbą, by dozwolił nam zobaczyć własne grzechy i słabości, i swoją mocą odmienić wszystko, co sprzeciwia się miłości. Dlatego „przyjdź Duchu Święty, napełnij serca swoich wiernych i zapal ogień Twojej miłości”.

Beata Pieczykura

Bp Józef Szamocki odbiera dary ofiarne

JOANNA KRUCZYŃSKA

Dzień Życia Konsekrowanego

Święto Ofiarowania Pańskiego (2 lutego) od 1997 r. zostało wyznaczone Dniem Życia Konsekrowanego, podczas którego Kościół swą modlitwą wspiera służących Bogu i ludziom w zakonach, zgromadzeniach i instytucjach świeckich.

Z tej okazji do toruńskiej katedry pw. Świętych Janów przybyły siostry zakonne, przedstawicielki instytucji świeckich oraz bracia klerycy toruńskiego Wyższego Seminarium Duchownego, by uczestniczyć w Mszy św., której przewodniczył i słowo Boże wygłosił bp Józef Szamocki. Kaznodzieja zauważył, że osoby konsekrowane to te, które nieustannie poddają się procesowi

oczyszczenia, by Boża miłość mogła zajaśnieć w ich sercach i by mogli umierać dla siebie, a przez to żyć dla innych. Dla konsekrowanych sam Bóg jest oparciem i wzorem. „On będzie nas przemieniał w siebie. Przyjął ciało, a w ciele ofiarował Bogu siebie, a z sobą nas wszystkich” – podkreślał Biskup Józef i dodał: „Wy w tajemnicy rad ewangelicznych pragniecie naśladować Chrystusa i stajecie się tymi, którzy dają o Nim świadectwo”. Świadectwo życia jest dzisiaj szczególnie istotne. Kaznodzieja wymienił trzy główne pokusy, które niesie współczesność: żyć tak, jakby Boga nie było, żyć tak, jakbyśmy już nie byli wolni oraz iść przez życie na skróty.

Dla niektórych to tylko pokusy, ale dla wielu ludzi stają się sposobem na życie. Osoby konsekrowane postępują wbrew tym tendencjom, więc często świat ich nie rozumie. Źródłem mocy dla tych, którzy nie dają się zwieść błyskotkom, jest Eucharystia, a wyznacznikiem scena ofiarowania: „Pomagają nam Maryja i Józef, bo przynoszą Jezusa i proszą, byśmy ukazali Go światu, który dzisiaj chce się zbawić bez Zbawiciela” – zakończył Biskup Józef.

Po homilii nastąpił obrzęd odnowienia ślubów osób konsekrowanych. Oprawę liturgiczną Mszy św., jak co roku, przygotowały siostry zakonne.

Joanna Kruczyńska

Spotkania z Biblią

Wkaplicy przy kościele Miłosierdzia Bożego w Toruniu 19 stycznia odbyła się kolejna konferencja biblijna. Prelegent ks. dr hab. Dariusz Kotecki, wykładowca z Katedry Biblistyki Wydziału Teologicznego UMK, podjął temat: „Apokalipsa św. Jana – koniec czasów ukryty za symbolami i obrazami”. Podkreślił on, że wbrew powszechnej opinii Apokalipsa nie mówi o końcu świata. Jej najstarsze fragmenty pochodzą z czasów cesarza Nerona, z lat 64-70 po Chrystusie, natomiast ostateczny kształt przybrała ok. 95 r., za panowania cesarza Domitjana, który nakazał poddanym oddawanie mu czci boskiej i surowo egzekwował to prawo, co dla wielu chrześcijan oznaczało wybór między życiem a śmiercią. W obliczu takiej sytuacji głównym celem Apokalipsy było pocieszenie udręczonych chrześcijan. W dzisiejszej teologii dominuje pogląd, że Apokalipsa zawiera teologię historii, patrząc na dzieje ludzkości w świetle Słowa Bożego i zwycięstwa Boga nad szatanem. To zwycięstwo już się dokonało, ale ludzie nie doświadczyli jeszcze do końca jego skutków. Apokalipsa dla nieprzygotowanego czytelnika to księga niezwykle trudna w odbiorze. Aby wnikać w jej treść, trzeba znać i stosować pewne klucze. Pierwszy z nich to zrozumienie, że należy ją odczytywać w kontekście liturgicznym. Autor kierował ją do wspólnoty zebranej na Eucharystii. Co na to wskazuje? Błogosławiony, kto czyta, i ci, którzy słuchają tej księgi – czytamy na jej początku (por. Ap 1, 3). Nie ulega wątpliwości, że chodzi tu o lektora i słuchających go wiernych.

Wspólnota ma nie tylko słuchać, lecz także strzec słów i praktykować je, wdrażając poprzez dokonywane wybory życiowe. W wielu miejscach księgi uwidacznia się też dialog przewodniczącego liturgii z odpowiadającą mu wspólnotą.

Drugi klucz do zrozumienia Apokalipsy to zastosowane w niej symbole. Czytelnik musi być świadomy, że liczba siedem, wielokrotnie użyta w tej księdze, symbolizuje pełnię, zarówno w aspekcie pozytywnym, jak i negatywnym. „Siedem Kościołów” (rozdziały 2 i 3) reprezentuje w Apokalipsie cały Kościół, ze wszystkich części świata i ze wszystkich czasów, siedem głów i siedem diademów na głowach Bestii symbolizuje jej całkowite zanurzenie w zło (Ap 12, 3).

Trzecim kluczem jest charakter chrystologiczny. Księga ukazuje, że Jezus Chrystus jest Mesjaszem i Zbawicielem – Tym, który wypełnił zapowiedzi zawarte w Starym Testamencie.

Czwarty klucz to uwzględnienie gatunku literackiego. Księga należy do gatunku literatury objawieniowej, która posiada swoją narrację (kolejne wizje), a objawienie jest przekazywane odbiorcom przez istotę pozaziemską.

Piątym kluczem jest świadomość, że Apokalipsa to księga silnie zainteresowana historią. Reprezentowany w niej jest punkt widzenia Boga wkraczającego w dzieje człowieka. W ten sposób Apokalipsa zwraca uwagę na to, co jest istotą chrześcijaństwa; jego sedno nie wyraża się bowiem we wzniosłości proponowanych przezeń wzorców moralnych, lecz w wierze w to, że Bóg wkroczył w historię świata, by wyrwać człowieka

z mocy diabła i dać mu życie wieczne. To księga, która proklamuje zwycięstwo Chrystusa, Jego nieustającą miłość objawioną najpełniej w męce, śmierci i zmartwychwstaniu.

Apokalipsa stawia bardzo ważne pytanie: Kto się ostoja przed gniewem Pana przychodzącego, by poskromić diabła i tych, którzy mu służą? I daje odpowiedź: Będą to ci, którzy „przychodzą z wielkiego ucisku i opłukali swe szaty, i w krwi Baranka je wybielili” (Ap 7, 14). Słowa te stawiają sprawę jasno: Kiedy chrześcijanie są prześladowani, doznają tego, czego przez mękę i śmierć doznał ich Pan; wchodząc w Jego przeżycia, otrzymują udział w owocach zmartwychwstania. Zadaniem chrześcijanina jest współpraca z łaską Boga, jeśli naprawdę wie, kto jest Zwycięzcą, cokolwiek, by się wydarzyło, nic go nie zatrwoży.

Szatan czyha na głoszone przez Kościół Słowo Boże. Z jego punktu widzenia Kościół może oddawać się każdemu rodzajowi działalności: zakładać instytucje charytatywne, edukacyjne, medialne, byleby tylko nie czynił jednej rzeczy: nie głosił Słowa Bożego. Zwraca uwagę współczesny kontekst, w którym należy odczytywać wizję Bestii wychodzącej z morza. Symbolizuje ona państwo, które chce być ubóstwione i adorowane przez swoich obywateli, narzucając prawa jawne i z rozmysłem łamiące prawo Boże.

Choć wizje i obrazy zawarte w Apokalipsie mogą przyprawiać o dreszcz, jej przesłanie jest radosne, pełne nadziei: Chrystus jest ostatecznym Zwycięzcą i przybędzie, by Kościół Oblubienicę uczynić swą Żoną.

Tomasz Strużanowski

WARSZTATY DLA PEDAGOGÓW

Wydział Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu oraz Mazowieckie Centrum Profilaktyki Uzależnień zapraszają pedagogów, psychologów, terapeutów, pracowników poradni pedagogiczno-psychologicznych, instytucji opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz studentów na warsztaty metodyczne pt. „Nowe narkotyki i substancje zastępcze. Marihuana – fakty bez mitów”. Celem warsztatów jest ukazanie, w jaki sposób rozpoznawać zachowania ponarkotkowe, a także zapoznanie z zasadami postępowania z osobą znajdującą się pod wpływem narkotyków i nowych substancji. Warsztaty odbędą się 10 marca w godz. 12-15.30 na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK przy ul. Gagarina 9. Trenerzy prowadzący: prof. nadzw. dr hab. Mariusz Jędrzejko, mgr Maciej Szczodrowski. W programie poru-

szone zostaną kwestie: etiologia współczesnej narkomanii, nowe narkotyki i substancje zastępcze, rozpoznawanie zachowań narkotykowych, zasady postępowania z osobą znajdującą się pod wpływem narkotyków, marihuana – fakty bez mitów.

Udział w części merytorycznej warsztatów jest bezpłatny. Osoby zainteresowane uzyskaniem certyfikatu i materiałów edukacyjnych dokonują opłaty przy rejestracji w wysokości 30 zł (certyfikat „Identyfikator narkotyków i dopalaczy”) lub 50 zł (certyfikat „Identyfikator narkotyków i dopalaczy”, pierwsza polska monografia o marihuanie „Marihuana fakty, marihuana – mity”), prosimy o przygotowanie danych do faktur.

Zgłoszenia internetowe:
Ditta.Baczala@umk.pl

PARAFIALNY ODDZIAŁ AKCJI KATOLICKIEJ

Przy Parafii Rzymskokatolickiej
pw. Miłosierdzia Bożego
i św. Siostry Faustyny w Toruniu

Katolicki Klub Dyskusyjny

Zaprasza na prelekcję

Ks. Piotr Skarga
Mąż Stanu

którą wygłosi

Dr Michał BIAŁKOWSKI

Czwartek 23 lutego 2012 r.
godz 18:30 po Mszy świętej

w Samarytaninie
przy Sanktuarium Miłosierdzia Bożego
w Toruniu, ul. Świętej Faustyny 12

Wychowankowie włączyli się w obchody 100. rocznicy śmierci bł. ks. Bronisława Markiewicza

Rok Markiewiczowski w Oratorium

Toruń

Wychowankowie toruńskiego Oratorium włączyli się w obchody 100. rocznicy śmierci bł. ks. Bronisława Markiewicza, patrona placówki. W związku z tym w dniach 23-25 stycznia brali udział w konkursie na portret ks. Markiewicza. Następnie 27 stycznia spotkali się na uroczystości, którą rozpoczął dyrektor Oratorium ks. Krzysztof Winiarski. Przedstawił on krótki życiorys ks. Markiewicza i charakterystykę jego działalności wychowawczej. Zaakcentował moment śmierci patrona Oratorium i zapoznał podopiecznych z testamentem błogosławionego. Przypomniawszy jego dwa naczelne hasła: „Któż jak Bóg” oraz „Powściągliwość i praca”, a także uświadomił, że zasady te nie straciły na aktualności i nadal na nich należy się wzorować. Potem dzieci wystąpiły w programie słowno-muzycznym. Na tle portretu ks. Markiewicza i jego słów oraz pieśni, które

o nim śpiewano, prezentowały swoje opinie o patronie i Oratorium. Na zakończenie ks. Krzysztof zachęcił podopiecznych do udziału w Mszy św. odpustowej 29 stycznia, którą odprowadził bp Andrzej Suski.

30 stycznia odbyło się uroczyste wspomnienie bł. ks. Bronisława. Z tej okazji wspólnota oratoryjna uczestniczyła w Mszy św. Przewodniczył jej ks. Krzysztof Winiarski, który w homilii zwrócił uwagę na słowa ks. Markiewicza, że „puste dziecięce ręce są powodem grzechu”. Zachęcał do twórczego wykorzystania czasu wolnego i efektywnego korzystania z bogatej oferty zajęć w placówce. Śpiew i oprawę liturgiczną Mszy św. przygotowała młodzież z Oratorium. Na zakończenie liturgii oddano cześć relikwiiom bł. ks. Markiewicza. Później dzieci oraz wychowawcy obejrżeli film pt. „Znaki Anioła”, który opowiadał o życiu bł. ks. Markiewicza.

Dr Adam Żurowski

„Kościół naszym domem”

Toruń

28 stycznia w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii w Toruniu odprawiono Mszę św. w intencji rodzin diecezji toruńskiej. Eucharystii przewodniczył i słowo Boże wygłosił bp Andrzej Suski. Następnie pracownicy poradnictwa rodzinnego spotkali się na obradach sesji zimowej poświęconych aktualnościom pracy w nauczaniu rozpoznawania płodności (NPR) oraz nowych zjawisk wychowawczych.

Na początku spotkania dyrektor Diecezjalnego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Toruniu Grażyna Godlewska przekazała pracownikom poradnictwa najważniejsze informacje związane z nową ustawą z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Obecnie Ośrodek oczekuje na zlecenie zadań przez mar-

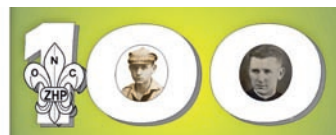
szalka województwa kujawsko-pomorskiego, aby kontynuować swoją działalność. Kontakt z DOAO w Toruniu – e-mail: doao@diecezja.torun.pl i tel. (56) 652-26-26.

W dalszej części sesji omówiono propagandową rolę materiałów informujących o lekach. Zwrócono również uwagę na problem niskiej popularyzacji informacji o leczeniu niepłodności metodą naprotechnologii. Poszukujący informacji na tej temat mogą zgłosić się do duszpasterstwa rodzin diecezji toruńskiej.

Ks. prał. Józef Nowakowski
Diecezjalny Duszpasterz Rodzin

Kolejne spotkanie dla pracowników poradnictwa rodzinnego zaplanowano w dniach 8-9 września.

Zapraszamy

**ROK PATRONA POLSKIEGO HARCERSTWA
BŁ. KS. PHM. S.W. FRELICHOWSKIEGO
W KUJAWSKO-POMORSKIM**
**Uroczystości 76. rocznicy śmierci
bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego**

Z okazji rozpoczęcia roku 100-lecia urodzin patrona sanktuarium bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Toruniu zaprasza w czwartek 23 lutego o godz. 17 do udziału w Mszy św. w intencji rychłej jego kanonizacji do kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny oraz po Eucharystii o godz. 18.30 do Teatru im. Wilama Horzycy na „Uroczyste wspomnienie”.

Phm. ks. Józef Nowakowski

Kustosz Sanktuarium bł. ks. Stefana Wincentego

Frelichowskiego w Toruniu

Zastępca Komendanta Obchodów Jubileuszowych

PIELGRZYMKA MATURYSTÓW NA JASNĄ GÓRĘ

3 marca, w sobotę, odbędzie się pielgrzymka młodzieży maturalnej diecezji toruńskiej do sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze pod hasłem: „Kościół – naszym domem”.

PROGRAM

ok. godz. 12.30 – Sakrament pokuty
godz. 14 – Nabożeństwo różańcowe w Kaplicy Cudownego Obrazu z aktem zawierzenia swojego życia Jezusowi przez Maryję
godz. 15 – Spotkanie w sali o. Kordeckiego – konferencja ks. Marka Bałwasy
godz. 17 – Msza św. w intencji maturzystów w Bazylice Jasnogórskiej
godz. 19 – Droga Krzyżowa na Wałach
godz. 21 – Apel Jasnogórski

Ks. Artur Szymczyk

Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży

WIELKOPOSTNE SKUPIENIE REKOLEKCYJNE DLA KOBIEC

W dniach 23-25 marca w Centrum Duchowości bł. Marii Karłowskiej – Dom Nowicjatu Sióstr Pasterek w Jabłonowie Pomorskim – odbędzie się wielkopostne skupienie rekolekcyjne dla kobiet pod hasłem: „Kościół domem życia, pojednania i miłości”.

Skupienie poprowadzą: ks. Janusz Kowalski, ks. Józef Kiełpiński, s. Sylwia Prokopowicz. Rozpoczęcie kolacją w piątek, zakończenie w niedzielę po południu. Podczas skupienia rekolekcyjnego: Msza św., adoracja Najświętszego Sakramentu, spowiedź, konferencje, Różaniec, modlitwa o uzdrowienie z kapłanem, indywidualne rozmowy z kapłanem i psychologiem.

Zgłoszenia i wszelkie informacje pod nr. tel. (56) 498-01-02 lub 502-916-986, 508-102-835.

POSŁUGA SŁOWA

Z s. dr Elżbietą Sozańską, urszulanką, przewodniczącą synodalnej Podkomisji ds. nauczania katechetycznego, rozmawia Joanna Kruczyńska

JOANNA KRUCZYŃSKA: – W jaki sposób trafiła Siostra do Synodu i co Siostra wiedziała o nim zanim się zaczęła?

S. DR ELŻBIETA SOZAŃSKA USJK: – Do Synodu trafiłam przez nominację Biskupa Toruńskiego. Raczej zdawałam sobie sprawę, że praca synodalna wymaga intensywności działań, gdyż wcześniej

niezwykłym wyróżnieniem, gdyż mam świadomość, że jest to wielkie wydarzenie diecezjalne i może mi nie być dane uczestniczyć w takim wydarzeniu nigdy więcej. Teraz, po zakończeniu tych prac, tym bardziej jestem wdzięczna Bogu i ludziom, że mogłam w tym uczestniczyć.

– **Jakie było zadanie Siostry w Synodzie?**

czyli, jak dane sprawy powinny zaistnieć w życiu parafialnym, dekanalnym czy diecezjalnym. Miałam bardzo dobry podzespół, bardzo dobrze mi się pracowało. Każde nasze spotkanie to była dwu-, trzygodzinna, bardzo twórcza praca, w której każde słowo, każdy przecinek, każdy spójnik miały swoje znaczenie. Wypracowane przez nas dokumenty wraz ze sprawozdaniem przesyłałam do Komisji Głównej. Potem, na Sesji Plenarnej, ks. dr Marian Wróblewski – przewodniczący Komisji ds. nauczania i ja jako jej członek prezentowaliśmy wypracowany przez naszą podkomisję materiał. To był ten mój udział, który wymagał ode mnie dużej uwagi, skupienia, pracy, czasu, pisania dokumentów. Po tym etapie nadal jako członek Synodu uczestniczyłam w sesjach plenarnych do końca, gdyż sprawy i tematy, które były poruszane, były dla mnie czymś nowym i ważnym dla życia we wspólnocie diecezjalnej. Sformułowania prawne, spektrum spraw, które muszą być normalizowane w diecezji, rozumienie prawa kościelnego i jego percepcja wśród członków Synodu tworzyły atmosferę, którą chłonełam z zainteresowaniem. To moje uczestnictwo było bardziej statyczne, ale wewnętrznie bardzo ubogacające.

– **Co w zetknięciu się z Synodem było dla Siostry najtrudniejsze?**

– Na pewno znalezienie czasu, gdyż te prace wymagały dużego nakładu czasowego przy jednoczesnym wykonywaniu obowiązków, które miał każdy z nas. Dla mnie nowością był również język prawniczy, w którym należało formułować zapisy statutowe i instrukcje. Długo przyswajałam ten język, ale dzięki temu nauczyłam się czytać dokumenty, które do mnie później trafiały.

– **Co Synod reguluje w dziedzinie katechezy?**

– Nadaje przede wszystkim kierunek pracy katechetycznej, co znajduje się w statutach. Te punkty statutów są głęboko zakorzenione w nauczaniu Kościoła powszechnego i wydanych przez niego dokumentach: Dyrektorium o Katechizacji – Ogólnym i Polskim, I Synodzie Plenarnym, Katechizmie Kościoła Katolickiego i prawie kanonicznym. Pokazuje, jak posługa słowa jest postrzegana przez Kościół w wymiarze parafialnym i szkolnym. Do statutów dopracowane są instrukcje.

Podstawowym dokumentem dla każdego katechety powinna być „Instrukcja o zadaniach wobec katechizacji”. Ta instrukcja pokazuje obowiązki poszczególnych osób i instytucji. Łatwo jest pomylić kompetencje, a ta fundamentalna instrukcja jasno ujmuje, kto za co odpowiada, nie wyłącza rodziców. Drugą ważną jest „Instrukcja o stałej formacji katechetów”. Katecheta to nauczyciel podlegający doskonaleniu, którego niestety nikt z ministerstwa nie nazywa formacją, tylko doskonaleniem zawodowym, jakby miało ono zwiększać tylko kompetencje zawodowe, a pomijać kompetencje osobowościowe, co nie jest prawdą. Ta instrukcja mówi o formacji, czyli o kształtowaniu całego człowieka: jego sposobu pracy, duchowości, rozwoju psychicznego, umysłowego, ujmuje tę kwestię holistycznie. Pokazane też jest, jakie są oczekiwania diecezji wobec katechety, a przede wszystkim, co jest minimum jego obowiązków jako katechety szkolnego diecezji toruńskiej.

Poza tym są instrukcje ukazujące pewne sytuacje z życia szkoły i parafii, które wymagają współpracy kilku podmiotów, np. rekolekcje

JOANNA KRUCZYŃSKA

S. dr Elżbieta Sozańska USJK

w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej miałam doświadczenie synodu, tam pracowałam w jednej z grup dekanalnych. Wiedziałam więc, że choć jest to praca żmudna i u podstaw, to jednak ciekawa. W diecezji toruńskiej zostałam powołana jako przewodnicząca Podkomisji ds. nauczania katechetycznego, której zadaniem było wypracowanie dokumentów dotyczących nauczania katechetycznego odbywającego się w szkole i parafii. Poza tym w kurii dużo rozmawiało się na temat Synodu i samo powołanie było dla mnie

– Pięcioosobowa podkomisja ds. nauczania katechetycznego miała zająć się sprawami katechetycznymi. W pierwszej kolejności zredagowaliśmy punkty statutów dotyczących posługi słowa poprzez nauczanie katechetyczne. One w pewnym zarysie istniały już w obowiązujących instrukcjach diecezjalnych. Opracowaliśmy również kilka instrukcji dotyczących posługi słowa w pracy katechetycznej, a także nawiązujące do posługi uświęcania, czyli udzielania sakramentów. Instrukcje dawały wskazania praktyczne,

BOŻEGO

ARCHIWUM 1. SYNODU DIECEZJI TORUŃSKIEJ

Członkowie Synodu na obradach Sesji Plenarnej

„Pierwszym miejscem katechizacji i wychowania religijnego jest rodzina. Wzywa się rodziców, aby z ufnością i ofiarnie podejmowali to zadanie wobec własnych dzieci, przekazując im wiarę słowem i przykładem życia”

(stat. 213 §1)

szkolne. „Instrukcja o organizacji rekolekcji szkolnych dla dzieci i młodzieży” wyjaśnia, jak szkoła, parafia i zespół katechetyczny powinny współpracować, precyzuje nawet daty, w których pewne wydarzenia powinny zaistnieć. Warto również wspomnieć o instrukcjach o sakramentach: chrzcie, I Komunii św. i bierzmowaniu, które znowu dotyczą rzeczywistości szkolnej i parafialnej. Pytanie: Jak przygotować do chrztu dziecko, które już jest katechizowane? Nie jest to powszechna sytuacja, ale jeśli się zdarzy, jest instrukcja, można z niej skorzystać i zorientować się, kto jest za co odpowiedzialny, by nie wchodzić w czyjeś kompetencje i pozwolić każdemu odpowiadać w ten sposób, w jaki jest mu to dane przez Kościół. Sakramenty pokuty, Komunii św. i bierzmowania siłą rzeczy są powiązane ze szkołą i parafią, gdyż w przygotowaniu do tych sakramentów ważna

jest mistagogia, czyli wprowadzanie w misterium Chrystusa, a tej nie można realizować w szkole. Ta instrukcja normalizuje wymagania wobec szkoły, parafii, kate-

chety i rodziców w kwestiach tych właśnie sakramentów.

Na koniec chciałabym wspomnieć o „Instrukcji o stałej katechizacji dorosłych”. W wielu parafiach

ta katecheza jest „szczątkowa”. Instrukcja próbuje ukazać pewne płaszczyzny, w jakich mogłaby ta katecheza zaistnieć. Kierowana jest głównie do proboszczów i kapłanów, bo na nich przede wszystkim spoczywa odpowiedzialność za katechezę dorosłych. Pokazuje jednocześnie, jak można poszerzyć ten krąg pracy z dorosłymi i współpracy na rzecz katechezy dorosłych o grupy liderów świeckich. Zachęcam do lektury tej instrukcji kapłanów i diakonów.

Podpisywanie listy obecności przed Sesją Plenarną

Zapoznanie się z wymienianymi w wywiadzie statutami i instrukcjami możliwe jest poprzez ich wydanie książkowe lub strony internetowe: diecezji toruńskiej (www.diecezja-torun.pl) oraz Wydziału Katechetycznego, gdzie umieszczone są statuty i instrukcje dotyczące tylko katechezy (www.katechizacja.diecezja.torun.pl)

KATOLICKIE RUCHY I STOWARZYSZENIA ŚWIECKICH W DIECEZJI TORUŃSKIEJ (3)

CEL ISTNIENIA GRUP I WSPÓLNOT

Ruchy i wspólnoty katolickie w różny sposób definiują cel swojego istnienia. Te, które posiadają charakter bardziej sformalizowany i często funkcjonują jako stowarzyszenia, określają cel swojego istnienia w zatwierdzonych statutach. Przyjrzyjmy się kilku wybranym zapisom z dokumentów stowarzyszeń, które działają w naszej diecezji.

W Statucie Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Toruńskiej czytamy: „Celem Stowarzyszenia jest służba rodzinie i wspomaganie swoich członków w kształtowaniu ich życia małżeńskiego i rodzinnego zgodnie z zasadami Ewangelii wyrażonymi w nauce Kościoła katolickiego”. Pośród szczegółowych celów Stowarzyszenia spotykamy m.in.: „formowanie do pełnej dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej”.

W Statucie Szkoły Nowej Ewangelizacji Diecezji Toruńskiej św. Jana Umiłowanego Ucznia czytamy: „Celem Szkoły jest przygotowanie duchownych i świeckich do bycia animatorami dzieła nowej ewangelizacji prowadzonej z nowym zapałem, nowymi metodami i nowymi środkami wyrazu”.

W Statucie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży czytamy, że celem tej organizacji jest „kształtowanie dojrzałych chrześcijan oraz aktywne uczestnictwo we wspólnocie i misji Kościoła przez szerzenie i upowszechnianie katolickich wartości i zasad we wszystkich dziedzinach życia, zwłaszcza społecznego i kulturalnego”.

W Statucie Drogi Neokatechumenalnej czytamy, że jest ona „itinerarium formacji katolickiej i pozostaje w służbie Biskupowi jako jeden ze sposobów diecezjalnej realizacji wtajemniczenia chrześcijańskiego i stałego wychowania wiary”.

Przywołane przykłady ilustrują dobitnie, że podstawowym celem wymienionych stowarzyszeń gromadzących wiernych świeckich jest pomoc w prowadzeniu ich członków do wiary dojrzałej. Ten sam cel można na pewno odnieść także i do mniejszych grup i wspólnot funkcjonujących w wielu parafiach naszej diecezji. Nawet wtedy, kiedy mają one charakter spontaniczny i w perspektywie dłuższego okresu czasu nie trwały, to trudno nie przyznać, że ich celem jest pomoc w świadomym i odpowiedzialnym przeżywaniu chrześcijaństwa. Na pewno poszczególne grupy i wspólnoty różnią się środkami, którymi chcą realizować spisane bądź też tylko ogólnie zdefiniowane cele.

Taka perspektywa patrzenia na obecność ruchów i stowarzyszeń każe nam dostrzec w nich wielką wartość w posłudze duszpasterskiej. Wydaje się, że to przede wszystkim dzięki

Formacja ku wierze dojrzałej jest kluczowym zadaniem ruchów i stowarzyszeń, dlatego tak ważna jest w niej obecność księży

nim funkcjonuje w naszych parafiach regularna katecheza dla dorosłych i starszej młodzieży. Dodajmy, że jest ona obecnie jednym z ważniejszych wyzwań duszpasterskich w naszej diecezji. W opublikowanych w minionym roku materiałach „Pierwszego Synodu Diecezji Toruńskiej” spotykamy specjalny dokument zatytułowany „Instrukcja o stałej katechizacji dorosłych”. W punkcie, w którym jest mowa o formach tych katechez, czytamy: „Dopuszcza się różne formy katechezy, jednak nie powinna być ona samym tylko wykładem. Wskazany jest dialog z uczestnikami z możliwością zadawania przez nich pytań i dzielenia się osobistymi doświadczeniami. Należy też dobrać do tematu katechezy odpowiedni fragment Pisma Świętego, pieśni religijnej oraz przewidzieć okolicznościową modlitwę na rozpoczęcie i zakończenie spotkania. Każda katecheza powinna tworzyć klimat braterskiej wspólnoty, która jak Kościół apostolski trwa w nauce apostołów i na modlitwie (por. Dz 2, 42)”.

Czyż opis ten nie przypomina naszych różnych spotkań, których doświadczamy w grupach i wspólnotach? Wydaje się, że tak. Katecheza, która prowadzi do dojrzałości chrześcijańskiej jest wpisana w działalność naszych ruchów. Dlatego

też w konsekwencji ważne jest, jaką formację proponują poszczególne stowarzyszenia. Czy jest ona na tyle zdefiniowana, że daje konkretną pomoc w drodze ku dojrzałości w wierze? A może jest tak, że na wielu spotkaniach w naszych grupach formacja jest tak płynna, że tworzy się ją od spotkania do spotkania. Tym zagadnieniem zajmiemy się jednak w kolejnych tekstach.

Ponieważ formacja ku wierze dojrzałej jest kluczowym zadaniem każdego z ruchów i stowarzyszeń, dlatego tak ważna jest w nich obecność księży. Trudno sobie bowiem wyobrazić pełną formację w Kościele bez uczestniczenia w niej kapłanów.

Na koniec dotknijmy jeszcze jednego zagadnienia. Z doświadczenia obecności w naszych wspólnotach wiemy, że świeccy i duchowni mogą mieć wobec siebie różne oczekiwania. Warto się jednak zastanowić, czy oscylują one wokół głównych celów, jakie stoją wobec ruchów i stowarzyszeń, czy dotyczą raczej kwestii drugorzędnych. Odpowiedź na te pytania może nam pomóc zobaczyć, w jakim jesteśmy miejscu w realizacji głównego zadania stojącego przed naszymi wspólnotami – pomóc w drodze ku dojrzałości chrześcijaństwu.

Dk. Waldemar Rozynkowski

Pomagamy blisko Ciebie!

www.torun.caritas.pl

Bal integracyjny

Jak co roku, już od września wolontariusze Szkolnego Koła Caritas im. św. Franciszka z Asyżu działającego przy Zespole Szkół nr 16 w Toruniu przygotowywali się do balu integracyjnego dla dzieci osieroconych z Hospicjum „Światło”, niepełnosprawnych i będących w trudnej sytuacji materialnej, podopiecznych świetlicy środowiskowej ze Skarpy i Fundacji „Daj Szansę” oraz Domu Dziecka z Rubinkowa I. Pracy było немало, a zapału i pomysłów jeszcze więcej. W tym roku szkolnym po raz pierwszy wspomógł nasze działania zespół nauczycieli do spraw integracji. Zaczęliśmy od zbierania funduszy, maskotek, zabawek, książek, organizując kiermasze własnych wypieków, dyskoteki, szukając sponsorów. Jak zawsze, mogliśmy liczyć na ks. prał. Daniela Adamowicza, który nie odmawia naszym prośbom. Ks. kan. Jan Ropel – proboszcz parafii pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa pozwolił wolontariuszom zbierać pieniądze do puszek po Mszach św. 8 stycz-

nia. Pomogli nam wydawnictwo Mac Edukacja oraz nauczyciele z naszej szkoły, którzy podarowali czekolady. Niezawodna była też s. Zygmunta, która mimo ciężkiej choroby podarowała maskotki, słodycze i zorganizowała transport sprzętu muzycznego.

W styczniu mieliśmy najwięcej pracy, m.in. przygotowywaliśmy konkursy, dekorację sali, piękny ciasta, redagowaliśmy i wysyłaliśmy zaproszenia.

24 stycznia odbył się bal. Z 220 zaproszonych gości przybyło ok. 200 dzieci z rodzicami i opiekunami. Przy muzyce zespołu Piotra Klimka witaliśmy księżniczki, rycerzy, bohaterów baśni i filmów. Bal otworzyła przewodnicząca naszego koła Aleksandra Suchecka, która powitała uczestników i gości.

Grający, jak co roku charytatywnie, Piotr Klimek potrafił już od pierwszych akordów wciągnąć do zabawy wszystkie dzieci, nawet te najbardziej nieśmiałe. Nie zabrakło konkursów, zabaw, pokazów tańca nowoczesnego przygotowa-

ARCHIWUM CARITAS

Wolontariusze opiekowali się gośćmi

nych przez uczniów gimnazjum, a także stoiska do malowania twarzy oraz poczęstunku i napoi. Pod opieką wolontariuszy bawiły się dzieci na wózkach. Wszystkie zostały obdarowane подарunkami.

Te, które nie pojawiły się na balu, otrzymały paczki w późniejszym terminie. Spotkamy się znowu w przyszłym roku.

Krystyna Ratajska

NOWA SIOSTRA DYREKTOR

W kaplicy Centrum Pielęgnacji Caritas w Toruniu 1 lutego ks. prał. Daniel Adamowicz odprawił Mszę

S. Pelagia (z lewej)

św. dziękczynną za wieloletnią posługę s. Zygmunty Kaszuby na stanowisku dyrektora placówki na Rubinkowie. Jednocześnie w obowiązki dyrektora Centrum Pielęgnacji Caritas została wprowadzona s. Pelagia (Maria Cichawa), która przybyła do Torunia z Siemiatycz. Tam założyła i przez ostatnie lata prowadziła Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Nowa Siostra Dyrektor jest osobą otwartą i dynamiczną. Cieszymy się, że władze zakonne umożliwiły jej objęcie tej funkcji.

Anna Pławińska

PRZYGOTOWANIA DO FESTYNU

Na początku lutego w przysieckim Ośrodku Szkoleniowym Caritas odbyła się pierwsza w tym roku narada zmierzająca do zorganizowania festynu rodzinnego z okazji Dnia Dziecka „Bądźmy razem”, który w tym roku odbędzie się w Dzień Matki. Dlatego przed nami zadanie specjalne: pobicie rekordu Guinnessa w ułożeniu serca dla mamy. Serce będzie się składać z naszych gości (dzieci i dorosłych), osób, które przybędą na festyn i towarzyszący mu „Bieg dla Mamy”. Rekord taki padł w 2010 r. w Meksyku, serce ułożono z 11 166 osób. Nasze wydarzenie przewidziane jest na 13 tys. do 15 tys. osób. Oprócz tego 26 maja będzie można oddać krew w ramach kampanii „Podaruj Kroplę Miłości”.

Na spotkanie, jak zwykle, przybyli nasi przyjaciele z Urzędu Miasta Torunia, Straży Miejskiej, policji, Straży Pożarnej, MOSiR-u, „Maratonu Toruńskiego”, „Grupy PCK”, Agencji „Gra”, „Impresariatu Sauron”, MPO, Aeroklubu Pomorskiego, Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia oraz TKKF-u.

W tym roku w organizację festynu włączą się również stowarzyszenia „Civitas Christiana” i „Run ToRun”.

Anna Pławińska

EWANGELIZACYJNA WARTOŚĆ PIĘKNA

Z Zofią Dąbrowską, art. rzeźbiarzem prof. UMK w Toruniu, rozmawia Helena Maniakowska

HELENA MANIAKOWSKA: – Wyrażać swoją wiarę w Jezusa Chrystusa w twórczości... Jaki moment w Twoim życiu zadecydował o zwrocie w tym kierunku?

ZOFIA DĄBROWSKA: – Zwrot zwany nawróceniem – 13 grudnia 1988 r. i wejście w stałą formację Odnowy w Duchu Świętym. Później, w 1997 r., rekolekcje ignacjańskie w Starej Wsi pomogły mi odnaleźć moje miejsce w Kościele. Tam odzyskałam wiarę w ewangelizacyjną wartość sztuki, zostałam utwierdzona w osobistym powołaniu jako artysta. Kolejne wydarzenie – Światowy Jubileusz Artystów na Watykanie – 18 lutego 2000 r. w dniu bł. malarza Fra Angelico, którego bł. Jan Paweł II ustanowił patronem artystów. Dane mi było tam spotkać Ojca Świętego. Od tej pory ewangelizację przez sztukę traktuję jako szczególne zobowiązanie.

– Czy sztuka dzisiaj służy ewangelizacji?

– Stanowczo za mało. Twórczość to praca wyjątkowo trudna, wymagająca nakładów. Niewiele na to stać. Artyści zdolni, wrażliwi są najczęściej niezaradni życiowo. Jak większość społeczeństwa, walczą dziś o przetrwanie. Każdy z nich

pojedynczo niewiele może zdziałać. Potrzeba organizacji. Artystom katolickim brak nade wszystko „wodza”. Potrzeba nam kapłana z pasją, szczególnej charyzmy, wrażliwego na piękno, kochającego sztukę i artystów. Kapłana oddanego dziełu bez reszty. Pasterza z wizją, Bożego szaleńca, który pragnąłby i potrafił pozierać perełki talentów i porwać ku Bogu, poprowadzić ku źródłu piękna, którym jest Osoba – Jezus Chrystus. Nawrócony, uformowany duchowo, zakochany w Bogu artysta wielbi Boga twórczością. Taka sztuka ma moc! Jest strzałem w serce odbiorcy! Światłość Bożego Słowa, uzbrojona w piękno, uderza w świadomość jak błyskawica. W jej blasku niewolnik grzechu zdrżny nad ruiną własnego wnętrza, zapagnie „wyskoczyć z siebie” ku olśniewającemu pięknu Boga, za którym podświadomie tęsknił, którego istnienie negował, a pragnienie tłumił i topił we wrzasku świata.

– A jak spostrzegasz współczesną sztukę w świecie?

– Świat najczęściej proponuje dzisiaj antysztukę, dając do jej dyspozycji olbrzymie nakłady finansowe. Antysztuka wykorzystuje piękno dla brudnych celów. Szokuje brutalnością, perwersją, profanacją – gorszy, demoralizuje. Lansowana przez media wdziera się siłą przez oczy, uszy w ludzką psychikę, zadając dotkliwe rany. Można mówić o terroryzmie wizualnym. Osobowość chwiejna chwyta truciznę kolorowo opakowaną. Potrzeba nam pilnie potężnej mobilizacji w kierunku prawdy, dobra, piękna, gdyż toczy się zacięta walka o sprawę wagi najwyższej – życie nasze w wolnej Ojczyźnie – dobre, normalne, katolickie i nade wszystko szczęśliwe życie wieczne.

– Jak mają to czynić współcześni artyści?

Zofia Dąbrowska z płaskorzeźbą bł. Jana Pawła II swojego autorstwa

– Ludzkość potrzebuje Boga. Ewangelizacja jest potrzebą pierwszą. Artyści katoliccy winni wspierać Kościół w jego dziele ewangelizacyjnym. Sztuka może eksponować Boże Słowo, prawdy objawione; przekonywać, jak fascynujący jest Bóg, Kościół, wiara. Jest ona zdolna burzyć schematy myślenia, pięknem zdobywać dla Boga. Potrać napiętą strunę, skrywającą w głębinach człowieczeństwa, wyczekującą nadzwyczajnego, uszczęśliwiającego piękna, którego nikt i nic zaspokoić nie jest w stanie, prócz twórcy tej wyjątkowej struny – Piękna Absolutnego – Boga. Warto i trzeba wykorzystać moc piękna, którego rolę doceniają najwyższe autorytety – papież Paweł VI, bł. Jan Paweł II, Benedykt XVI. W medialnym społeczeństwie w obecnej sytuacji Kościoła sensownym rozwiązaniem byłaby interdyscyplinarna wspólnota artystów dla ewangelizacji przez sztukę. Gorliwy, charyzmatyczny kapłan, stała formacja, baza zapewniająca warunki pracy twórczej poszcze-

gólnym dyscyplinom, warunki egzystencji i... można z artystów wydobyć wiele. Kapłan, wspierany taką wspólnotą, może jak Jezus głosić Ewangelię choćby „na dachach” dla tej większości katolików, którzy do kościołów już nie zaglądają i ze złotą siecią sztuki iść, by złowić ludzi uwiedzionych przez media i świat. Zaintrygować i zagarnąć ich zmasowanym pięknem: muzyki, tańca, śpiewu, poezji, inscenizacji, prelekcji, pantomimy, teatru, obrazu, rzeźby, filmu... Multimedialnie. Otoczyć wszechstronnie, porazić wprost Bożym pięknem! Przywrócić Bogu, Kościołowi. Modłę się i wierzę, że Bóg przygotował nam, artystom, rozproszonym dotąd niczym owce bez pasterza, kapłana wodza. Wierzę, że są w Polsce artyści dojrzały do pracy ewangelizacyjnej i do wspólnoty życia. Ufam, że Bóg – jeśli to zgodne z Jego wolą – dla dobra Kościoła taką wspólnotę zbuduje. Osoby zainteresowane powyższym zagadnieniem zapraszam do kontaktu przez pośrednictwo redakcji. □

głos z Torunia
niedziela

Ks. dr Dariusz Żurański
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. (56) 622-35-30 w. 39
tel. fax (56) 621-09-02
e-mail: torun@niedziela.pl

Dyżury: od poniedziałku do piątku
w godz. 9-13

Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. (34) 369-43-38